

9- СЫНЫП
I тур тапсырмалары

Тапсырма 1. Тест.

1. Алғашқы аквалантты жасаған теңізші.
А. Ф.Крузенштерн
В. А.Гумбольт
С. Жак Ив Кусто
D. Тур Хейердал
Е. М.Бейхайм

2. Қазақстандық Алтайдың негізгі бөлігі пайда болған қатпарлық.
А. Палеозой
В. Альпі
С. Герцин
D.Каледон
Е. Байкал

3. Қазақстан территориясында Тұран және Бастыс Сібір тақталары қай дәуірде қалыптасты?
А. палеозой
В. мезозой
С. кайнозой
D. архей
Е. протерозой

4. ОПЕК-ке мүше елдер
А. Жапония
В. Бразилия
С. Қазақстан
D. Польша
Е. Венесуэла
5. Дүниежүзінде темір қоры жөнінен алдыңғы орын алатын Латын Америкасының елі
А. Мексика
В. Бразилия
С. Венесуэла
D. Аргентина
Е. Колумбия

6. Барлық меридиандар кесіп өтетін мұхит:
А. Солтүстік Мұзды мұхит
В. Атлант
С. Үнді
D. Тынық

Е. ешқандай мұхитты барлық меридиандар кесіп өтпейді

7. Халықтың табиғи өсімін анықтайтын көрсеткіштерді анықтаңыз:

- А. туу көрсеткіші, табиғи өсім
- В. туу және өлім - жітім көрсеткіші
- С. миграция сальдосы, туу және өлім - жітім көрсеткіші
- Д. иммигранттар саны, эмигранттар саны
- Е. агломерация, миграция, туу көрсеткіші

8. Панама каналы қандай мұхиттарды байланыстырады:

- А. Тынық және Үнді
- В. Тынық және Солтүстік Мұзды
- С. Тынық және Атлант
- Д. Үнді және Солтүстік Мұзды
- Е. мұндай канал жоқ

9. Қаражыра – Шығыс Қазақстандағы кен орны.

- А. мыс
- В. алтын
- С. көмір
- Д. титан
- Е. мырыш

10. 1469 жылы Афанасий Никитин Үнді мұхитының қай теңізі арқылы Үндістанға келді?

- А. Андаман
- В. Арабия
- С. Қызыл
- Д. Арафур
- Е. Жерорта

11. Егер атмосфералық қысым тау етегінде 780 мм- сынап бағанына, ал тау шыңында 580 мм сынап бағанына тең болса, онда шыңның биіктігі..... метр.

- А. 1000
- В. 2000
- С. 3000
- Д. 4000
- Е. 5000

12. «Мыс белдеуіне» Африканың қандай елдері кіреді.

- А. Конго (Заир), Замбия
- В. ОАР, Египет
- С. Тунис, Алжир
- Д. Ангола, Мадагаскар
- Е. Африкада мыс жоқ

13. Маврикий аралы қандай архипелаг құрамына жатады?

- А. Маскарен аралдары
- В. Жасыл мүйіс аралдары
- С. Сейшель аралдары
- Д. Комор аралдары
- Е. Мадейра аралдары

14. Атмосфера туралы төмендегі тұжырымдардың қайсысы дұрыс?

- A. Атмосфераның жоғарғы қабаттарындағы қысым тропосфераға қарағанда жоғары
- B. Атмосфера құрамында азотқа қарағанда оттегі көп
- C. Жел атмосфералық қысымның айырмашылығынан туындайды
- D. Экваторлық ендіктерде атмосфералық қысым жоғары
- E. барлық жауаптар дұрыс

15. Оңтүстік жарты шарда тайга зонасы жоқ, өйткені ол жерде ...

- A. барлық жерде климат өте ыстық
- B. барлық жерде климат тым құрғақ
- C. ақшыл сұрғылт түсті түсті топырақ жоқ
- D. қолайлы климаты бар аймақтар жоқ
- E. барлық жауаптар дұрыс

16. Географиялық ендік қандай мәндерді қабылдай алатынын анықтаңыз:

- A. 0° - тан 90° - қа дейін
- B. 0° - тан до 180° - қа дейін
- C. 0° - тан 360° - қа дейін
- D. 90° және 270° аралығында
- E. 180° - тан 360° - қа дейін

17. Кариб алабындағы елдердің мемлекеттік тілі

- A. кечуа
- B. испан
- C. ағылшын
- D. португал
- E. қытай

18. Нәсілдердің теңдігін дәлелдеген атақты ғалым:

- A. Семенов
- B. Колумб
- C. Миклухо-Маклай
- D. Птолемей
- E. Магеллан

19. Әлемдегі екінші ең биік шың (8611 м.)

- A. Канченджанга
- B. Аннапурна
- C. Джаулагири
- D. Чогори
- E. Макалу

20. Еуропаның «ағаш цехы»

- A. Дания
- B. Финляндия
- C. Нидерланды
- D. Шотландия
- E. Франция

21 Лавразия құрамында болған материк

- A) Антарктида
- B) Африка
- C) Еуразия

- D) Аустралия
 - E) Оңтүстік Америка
22. Уақыт ауысу сызығы өтетін меридиан
- A) 120°
 - B) 180°
 - C) 0°
 - D) 60°
 - E) 90°
23. Есіл – Ертіс даласының ең үлкен тұщы көлі
- A) Шағалалытеңіз
 - B) Ақкөл
 - C) Шалқар
 - D) Сілетітеңіз
 - E) Қорғалжың
24. Түйе шаруашылығы дамыған облыстар
- A) Атырау, Маңғыстау
 - B) Қызылорда, Ақмола
 - C) Ақтөбе, Павлодар
 - D) Солтүстік Қазақстан, Қарағанды
 - E) Шығыс Қазақстан, Қостанай
25. Францияның ірі автомобиль кәсіпорны
- A) «Рено»
 - B) «Даймлер-Крайслер»
 - C) «Фиат»
 - D) «Мерседес»
 - E) «Фольксваген»

Бағалау критерийлері: әр дұрыс жауапқа 1 ұпай. **Барлығы 25 ұпай!**

Тапсырма 2. Кестені, төмендегі фактілерді әлем көлдерімен сәйкестендіріп толтырыңыз.

A: Көл жағасынан уран мен күміс өндірілген.

B: Техникалық тұрғыдан бұл көл қазір су қоймасы болып табылады.

C: Еуропадағы ең ұзын өзен осы көлге құяды.

D: Дүние жүзіндегі ең ұзын тұщы көл.

E: Адамдар бұл көлге 4 км-ден жақын келмеген.

(Ескерту: Көлдердің әрқайсысы көлемі бойынша әлемдегі ең үлкен 20 көлдің бірі болып табылады.)

№	Көл атауы	Тереңдегі, м	Қалыптасуы	Су режимі	Шектесетін мемлекеттер саны	Факт
1		1470		Ағынды	4	
2	Үлкен Аюлы			Ағынды		
3		1000	Мұздықтық		0	
4	Каспий			Ағынсыз	5	
5		84	Тектоникалық	Ағынды	3	

Бағалау критерийлері: әр дұрыс толтырылған ұяшық үшін 1 ұпайдан. **Барлығы: 15 ұпай!**

Тапсырма 3. Сізге берілген 5 аймақтың ылғалдылық коэффициентін есептеп, ылғалдың түрін анықтаңыз.

- 1) Жылдық жауын-шашын мөлшері - 450 мм
Булану мәні - 1200 мм
- 2) Жылдық жауын-шашын мөлшері – 737 мм
Булану мәні – 820 мм
- 3) Жылдық жауын-шашын мөлшері – 680 мм
Булану мәні – 489 мм
- 4) Жылдық жауын-шашын мөлшері – 388 мм
Булану мәні – 379 мм
- 5) Жылдық жауын-шашын мөлшері – 550 мм
Булану мәні – 230 мм

Бағалау критерийлері: Әрбір дұрыс көрсетілген коэффициент пен ылғалдылық түрін анықтағаны үшін 1 ұпайдан. **Барлығы 10 ұпай.**

Барлығы 50 ұпай

11 –СЫНЫП
I ТУР ТАПСЫРМАЛАРЫ.

Тапсырма 1. Тест.

1. Төмендегі минералдардың қайсысы гранит құрамында кездеспейді?
А. Оливин
В. Плагиоклаз (полевоы шпат)
С. Кварц
D. Мүйізалдамыш (роговая обманка)
Е. Мусковит
2. Кориолис күші Солтүстік жарты шарда қозғалатын нысандарға қалай әсер етеді?
А. Солға ауытқытады
В. Оңға ауытқытады
С. Олардың қозғалыс бағытына қарсы әрекет етеді
D. Олардың қозғалыс бағыты бойынша әрекет етеді
Е. Өзгеріссіз қалдырады
3. Төмендегі тілдердің қайсысы семит тобына жатпайды?
А. Ассириялық
В. Мальта
С. Амхара
D. Түрік
Е. Иврит
4. Осы кезеңдердің қайсысы палеозойға жатпайды?
А. Палеоген
В. Тас көмір (карбон)
С. Пермь
D. Девон
Е. Ордовик
5. Катинга биогеографиялық аймағы қай елде орналасқан?
А. Венесуэла
В. Танзания
С. Папуа-Жаңа Гвинея
D. Бразилия
Е. Перу
6. Оңтүстік Американың қай елінде өмір сүру ұзақтығы ең жоғары?
А. Чили
В. Перу
С. Аргентина
D. Коста-Рика
Е. Бразилия
7. Ферралиттік топырақта қандай металлдардың оксидтері басым болады?
А. Zn, Li
В. Al, Fe
С. Al, Hg

D. Si, Fe

E. Sn, Pb

8. Төмендегі тізімнен ірі тектоникалық тақталарға жатпайтын, тектоникалық тақтаны табыңыз:

A. Хуан-де-Фука

B. Наска

C. Адриаттық

D. Кокос

E. Скоша

9. Экономиканың екінші қайталама секторына мыналар жатады:

A. Басқару және ғылым

B. Қызмет көрсету және көлік

C. Қайта өндіру және өңдеу өнеркәсібі

D. Сауда және байланыс

E. Табиғатты пайдаланушы бағыттар

10. ЖАӨ ең жоғары көрсеткіші қай облыста (республикалық маңызы бар қалаларды қоспағанда) байқалады?

A. Алматы

B. Ақмола

C. Маңғыстау

D. Қарағанды

E. Атырау

11. Солтүстік Атлантикалық Келісім Ұйымының штаб-пәтері қай қалада орналасқан?

A. Вашингтон

B. Осло

C. Женева

D. Брюссель

E. Ванкувер

12. Ең көп ресурспен қамтамасыз етілген ел:

A. Ресей

B. АҚШ

C. Қытай

D. Бразилия

E. Аустралия

13. Дүние жүзіндегі пальма майы өндірісінің көп бөлігін бақылайтын елдер (85%-дан астам)?

A. Бразилия, Үндістан

B. Индонезия, Малайзия

C. Қытай, Таиланд

D. Колумбия, Нигерия

E. Ресей, Испания

14. Ресми тілдері пушту, дари болып табылатын елді табыңыз:

A. Иран

B. Ирак

C. Непал

- D. Ауғанстан
- E. Пәкістан

15. ОАР қандай экономикалық-географиялық мемлекеттер типіне жатады?

- A. «өтпелі» капитализм елдер
- B. орташа дамыған елдер
- C. проблемалы елдер
- D. жетекші капиталистік елдер
- E. индустриалды елдер

16. Солтүстік Американың ең биік нүктесі Мак-Кинли тауы, неміс ұлтынан шыққан, орыстың теңіз саяхатшысы құрметіне аталған тауда орналасқан. Ол қандай тау?

- A. Коцебу таулары
- B. Врангеля таулары
- C. Гагемейстер таулары
- D. Литке таулары
- E. Афанасий Никитин таулары

17. Осы қалалардың қайсысының уақыт белдеуі Мельбурнмен бірдей?

- A. Пекин, Қытай
- B. Коломбо, Шри-Ланка
- C. Дакка, Бангладеш
- D. Джакарта, Индонезия
- E. Порт-Морсби, Папуа-Жаңа Гвинея

18. Карпаттың ең биік нүктесі қалай аталады:

- A. Молдовяну
- B. Пьетрос
- C. Герлаховскиштит
- D. Говерла
- E. Карпаты

19. Еуразия мен Аустралияның арасында Жердегі ең үлкен архипелагтың аралдары созылып жатыр:

- A. Бисмарк
- B. Маршаллов
- C. Мариан
- D. Малай
- E. Гильберт

20. Алтай тауларындағы альпі шалғындары..... биіктен басталады.

- A. 2400 м
- B. 3500 м
- C. 4000 м
- D. 1000 м
- E. 1500 м

21. Табиғат компоненттерінің жиынтығы.

- A. Географиялық қабық
- B. Жер бедері
- C. Табиғат кешені
- D. Географиялық белдеу
- E. табиғат зонасы

22. 1:500 000 масштабтағы картада 1 см-ге сәйкес келетін қашықтық.

- A. 5 км
- B. 25 км

- С.50 км
- Д. 0,5 км
- Е. 0,05 км

23. Буланушылық 600 мм, ал жауын-шашын 800 мм болғандағы ылғалдану коэффициенті

- А. 0,19
- В. 0,26
- С.1,33
- Д.0,51
- Е. 0,85

24.Хитроу әуежайы орналасқан қала

- А. Париж
- В.Чикаго
- С.Лондон
- Д.Мехико
- Е. Токио

25.Жартылай периферияға кіретін елдер.

- А. АҚШ,Канада
- В.Жапония,Португалия
- С.Балқан елдері, Португалия
- Д.Африка елдері, Ирландия
- Е.Мұхит аралдары елдері

26. Хан-Тәңірі шыңының биіктігі

- А.4850 м
- В.7950м
- С.6995 м
- Д.4622 м
- Е.9948 м

27.Қазақстанда көлдердің жиі орналасқан аймағы

- А. Оңтүстік
- В. Таулы
- С.Орталық
- Д.Батыс
- Е.Солтүстік

28.Араб әлемінің оффшорлық қаржы орталығы

- А.Кувейт
- В.Катар
- С.БАӘ
- Д. Либерия
- Е. Бахрейн

29.Африкадағы ірі аралдық мемлекет

- А. Сейшель аралдары
- В.Комор аралдары
- С.Мадагаскар
- Д.Эритрея
- Е.Кабо-Верде

30.Аустралия экспортқа шығарады.

- А.Астық
- В.Тары
- С.Қой жүні
- Д. Мақта
- Е.Ірімшік

31.Белгілі климат зерттеуші ғалым

А. В.В.Докучаев

В.А.Вегнер

С.Қ.Сәтбаев

Д.Б.П.Алисов

Е.Н.Н.Баранский

32.Шөгінді химиялық тау жыныстары

А. Ұлутас

В. Құмтас

С.Ас тұзы

Д. Гранит

Е. Базальт

33.Теңіз жолының ежелден дамыған ауданы

А.Тынық мұхиты

В.Үнді мұхиты

С.Атлант мұхиты

Д.Солтүстік Мұзды мұхиты

Е.Балтық теңізі

34.Тұран жазығын екі бөлікке бөліп ағатын өзен

А. Ертіс

В.Жайық

С.Сырдария

Д.Іле

Е.Сағыз

35.Қазақстандағы ұзындығы 1000 км-ден асатын өзендер саны

А.10

В.7

С.6

Д.12

Е.15

Бағалау критерийлері: Әр дұрыс жауапқа 1 ұпай. **Барлығы 35 ұпай!**

Тапсырма 2. Сұрақтарға жауап беріңіз.

Бұл ел (1) Оңтүстік жарты шарда орналасқан және ең үлкен мұхиттың (2) суларымен шайылады. Бұл елдегі халық саны жағынан Қазақстандағыдай дерлік. Елдің солтүстігінде халық аз қоныстанған, дүние жүзіндегі ең құрғақ шөл (3) және елдің негізгі экспорттық тауарының орасан зор кен орындары (4) бар, ол өз экспорты бойынша әлемде бірінші орында. Оңтүстік бөлігінде қоңыржай тропикалық ормандар басым. Ел теңіз жағалауы мен биік таулар бойымен қатты созылған (5). Бұл елде Тынық мұхитында (6) жақсы сақталған үлкен тас мүсіндері (7) бар арал да бар. Бұл елдің басқа континент территориясының бір бөлігіне талаптары бар (8), бірақ оны басқа елдер мойындамайды.

Сұрақтар:

- 1) Қай ел?
- 2) Қай мұхит?
- 3) Қандай шөл?
- 4) Экспорттық тауар атауы?
- 5) Тау сілемінің атауы?
- 6) Тынық мұхитындағы арал атауы?
- 7) Мүсіндердің аты?
- 8) Басқа материк?
- 9) Бұл елде қай тілде сөйлейді?

. Барлығы 10 ұпай!

3 - Тапсырма. Төменде келтірілген мемлекеттерді кестедегі ЖІӨ құрылымымен (%) байланыстырыңыз.

Мемлекет	Ауыл шаруашылығы	Өнеркәсіп	Қызмет көрсету саласы
A	53	15	23
B	10	61	29
C	0	7	93
D	21	21	68
E	4	31	65
F	0	73	27
G	9	46	45

Мемлекеттер: 1) Ангола, 2) Беларус, 3) Венгрия, 4) Гонконг, 5) Катар, 6) Тәжікстан,
7) Орталық Африка Республикасы

Барлығы: 5 ұпай.

ГЕОГРАФИЯДАН АУДАНДЫҚ ОЛИМПИАДА ТАПСЫРМАЛАРЫ.

11 СЫНЫП

Тапсырманы орындау уақыты – 90 минут

Тапсырма 1. Тест.

21. Төмендегі минералдардың қайсысы гранит құрамында кездеспейді?

- F. Оливин
- G. Плагиоклаз (полевоы шпат)
- H. Кварц
- I. Мүйізалдамыш (роговая обманка)
- J. Мусковит

22. Кориолис күші Солтүстік жарты шарда қозғалатын нысандарға қалай әсер етеді?

- A. Солға ауытқытады
- B. Оңға ауытқытады
- C. Олардың қозғалыс бағытына қарсы әрекет етеді
- D. Олардың қозғалыс бағыты бойынша әрекет етеді
- E. Өзгеріссіз қалдырады

23. Төмендегі тілдердің қайсысы семит тобына жатпайды?

- A. Ассириялық
- B. Мальта
- C. Амхара
- D. Түрік
- E. Иврит

24. Осы кезеңдердің қайсысы палеозойға жатпайды?

- A. Палеоген
- B. Тас көмір (карбон)
- C. Пермь
- D. Девон
- E. Ордовик

25. Катинга биогеографиялық аймағы қай елде орналасқан?

- A. Венесуэла
- B. Танзания
- C. Папуа-Жаңа Гвинея
- D. Бразилия
- E. Перу

26. Оңтүстік Американың қай елінде өмір сүру ұзақтығы ең жоғары?

- A. Чили
- B. Перу
- C. Аргентина
- D. Коста-Рика
- E. Бразилия

27. Ферралиттік топырақта қандай металлдардың оксидтері басым болады?

- A. Zn, Li
- B. Al, Fe
- C. Al, Hg

D. Si, Fe

E. Sn, Pb

28. Төмендегі тізімнен ірі тектоникалық тақталарға жатпайтын, тектоникалық тақтанытабыңыз:

A. Хуан-де-Фука

B. Наска

C. Адриаттық

D. Кокос

E. Скоша

29. Экономиканың екінші қайталама секторына мыналар жатады:

A. Басқару және ғылым

B. Қызмет көрсету және көлік

C. Қайта өндіру және өңдеу өнеркәсібі

D. Сауда және байланыс

E. Табиғатты пайдаланушы бағыттар

30. ЖАӨ ең жоғары көрсеткіші қай облыста (республикалық маңызы бар қалаларды қоспағанда) байқалады?

F. Алматы

G. Ақмола

H. Маңғыстау

I. Қарағанды

J. Атырау

31. Солтүстік Атлантикалық Келісім Ұйымының штаб-пәтері қай қалада орналасқан?

A. Вашингтон

B. Осло

C. Женева

D. Брюссель

E. Ванкувер

32. Ең көп ресурспен қамтамасыз етілген ел:

A. Ресей

B. АҚШ

C. Қытай

D. Бразилия

E. Аустралия

33. Дүние жүзіндегі пальма майы өндірісінің көп бөлігін бақылайтын елдер (85%-дан астам)?

A. Бразилия, Үндістан

B. Индонезия, Малайзия

C. Қытай, Таиланд

D. Колумбия, Нигерия

E. Ресей, Испания

34. Ресми тілдері пушту, дари болып табылатын елді табыңыз:

A. Иран

B. Ирак

C. Непал

- D. Ауғанстан
- E. Пәкістан

35. ОАР қандай экономикалық-географиялық мемлекеттер типіне жатады?

- A. «өтпелі» капитализм елдер
- B. орташа дамыған елдер
- C. проблемалы елдер
- D. жетекші капиталистік елдер
- E. индустриалды елдер

36. Солтүстік Американың ең биік нүктесі Мак-Кинли тауы, неміс ұлтынан шыққан, орыстың теңіз саяхатшысы құрметіне аталған тауда орналасқан. Ол қандай тау?

- A. Коцебу таулары
- B. Врангеля таулары
- C. Гагемейстер таулары
- D. Литке таулары
- E. Афанасий Никитин таулары

37. Осы қалалардың қайсысының уақыт белдеуі Мельбурнмен бірдей?

- A. Пекин, Қытай
- B. Коломбо, Шри-Ланка
- C. Дакка, Бангладеш
- D. Джакарта, Индонезия
- E. Порт-Морсби, Папуа-Жаңа Гвинея

38. Карпаттың ең биік нүктесі қалай аталады:

- A. Молдовяну
- B. Пьетрос
- C. Герлаховскиштит
- D. Говерла
- E. Карпаты

39. Еуразия мен Аустралияның арасында Жердегі ең үлкен архипелагтың аралдары созылып жатыр:

- A. Бисмарк
- B. Маршаллов
- C. Мариан
- D. Малай
- E. Гильберт

40. Алтай тауларындағы альпі шалғындары..... биіктен басталады.

- A. 2400 м
- B. 3500 м
- C. 4000 м
- D. 1000 м
- E. 1500 м

Бағалау критерийлері: Әр дұрыс жауапқа 1 ұпай. Барлығы 20 ұпай!

Тапсырма 2. Сұрақтарға жауап беріңіз.

Бұл ел (1) Оңтүстік жарты шарда орналасқан және ең үлкен мұхиттың (2) суларымен шайылады. Бұл елдегі халық саны жағынан Қазақстандағыдай дерлік. Елдің солтүстігінде халық аз қоныстанған, дүние жүзіндегі ең құрғақ шөл (3) және елдің негізгі экспорттық тауарының орасан зор кен орындары (4) бар, ол өз экспорты бойынша әлемде бірінші орында. Оңтүстік бөлігінде қоңыржай тропикалық ормандар басым. Ел теңіз жағалауы мен биік таулар бойымен қатты созылған (5). Бұл елде Тынық мұхитында (6) жақсы сақталған үлкен тас мүсіндері (7) бар арал да бар. Бұл елдің басқа континент территориясының бір бөлігіне талаптары бар (8), бірақ оны басқа елдер мойындамайды.

Сұрақтар:

- 10) Қай ел?
- 11) Қай мұхит?
- 12) Қандай шөл?
- 13) Экспорттық тауар атауы?
- 14) Тау сілемінің атауы?
- 15) Тынық мұхитындағы арал атауы?
- 16) Мүсіндердің аты?
- 17) Басқа материк?
- 18) Бұл елде қай тілде сөйлейді?

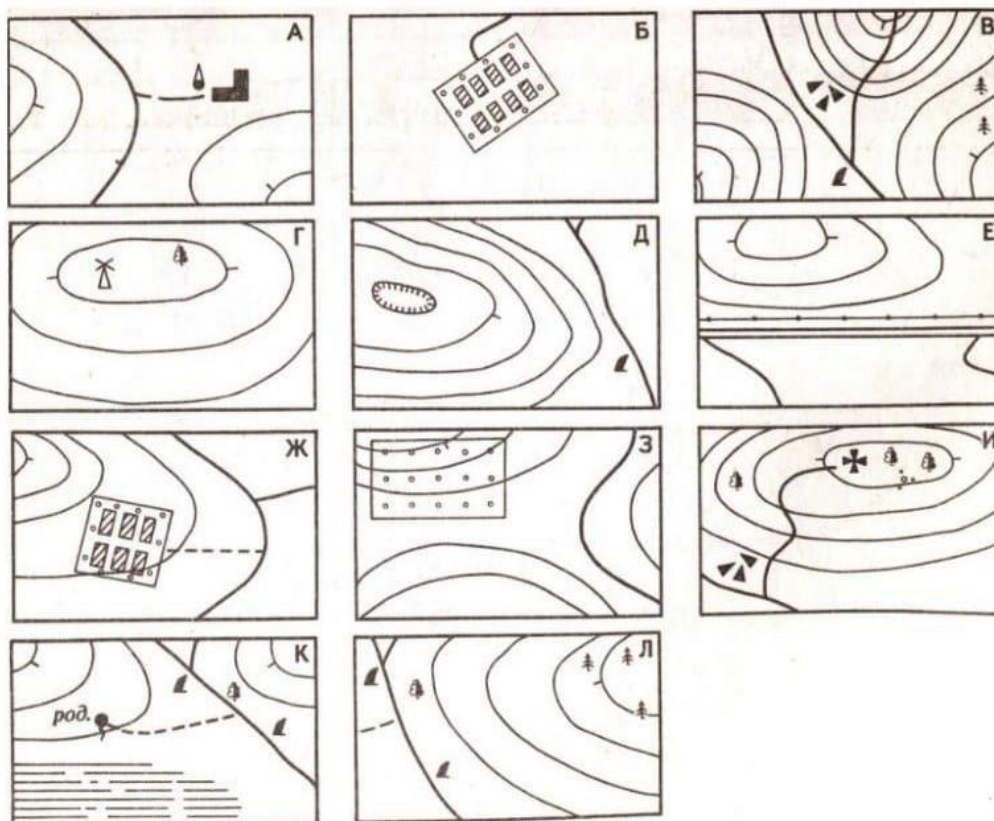
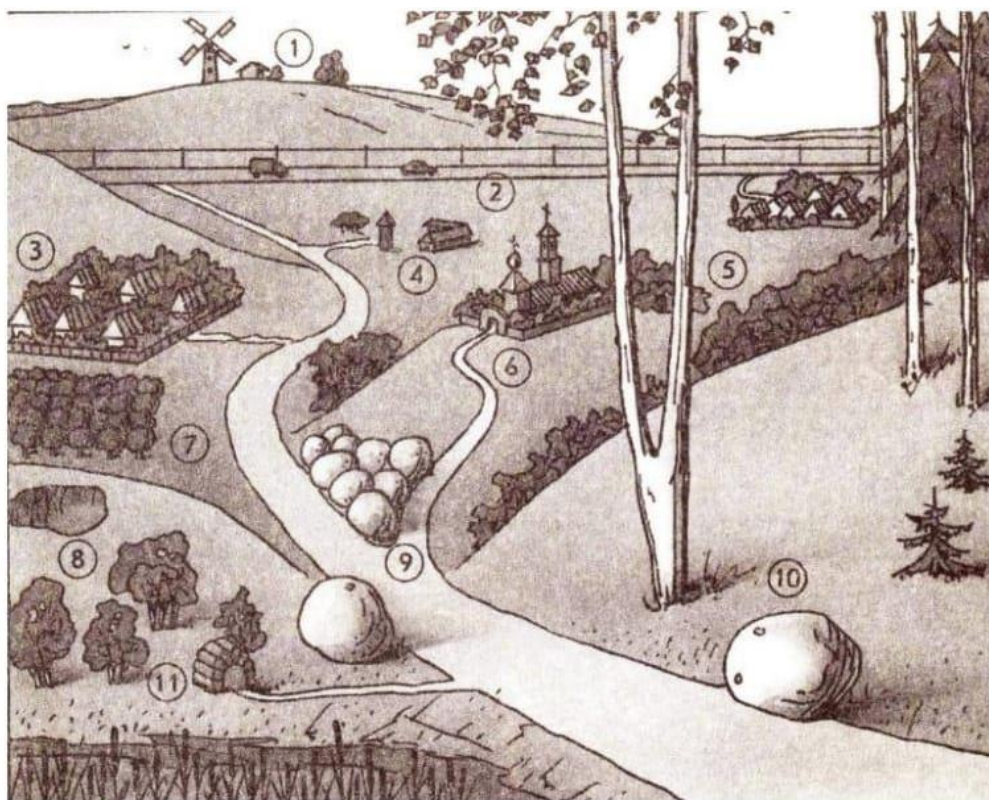
Бағалау критерийлері: Әрбір дұрыс жауапқа 1 ұпайдан, №4 сұраққа дұрыс жауап бергені үшін – 2 ұпай. **Барлығы 10 ұпай!**

Тапсырма 3. Сізге қалалардың ресми атаулары және олардың бейресми нұсқалары берілген. Оларды бір-бірімен сәйкестендіріңіз.

Париж	Жеті төбедегі қала
Рим	Үш дін қаласы
Мәскеу	Орыс қалаларының анасы
Иерусалим	«Үшінші Рим»
Нұр-Сұлтан (Астана)	Жарық қаласы
Санкт-Петербург	Шығанақ маңындағы қала
Киев	Византий
Сидней	Бейбітшілік қаласы
Стамбұл	Солтүстік Венеция

Бағалау критерийлері. Әр дұрыс сәйкестік үшін 1 ұпайдан. **Барлығы 9 ұпай!**

Тапсырма 4. Суреттегі және топографиялық картадағы объектілердің кескіні арасындағы сәйкестікті орнатыңыз.

Бағалау критерийлері: Әр дұрыс жауап үшін 1 ұпайдан. Барлығы 11 ұпай.

БАРЛЫҒЫ 50 ҰПАЙ!

10- СЫНЫП
I тур тапсырмалары.

Тапсырманы орындау уақыты – 90 минут

Тапсырма 1. Тест.

1. Үлкен этникалық топтың екінші аз санды топты өзіне қосып алуы.
А. миграция
В. агломерация
С. консолидация
D. ассимиляция
Е. урбанизация
2. «Гринпис» тәуелсіз қоғамдық халықаралық ұйымы қай жылы құрылды?
А. 1971 ж.
В. 1990 ж.
С. 1988 ж.
D. 1993 ж.
Е. 1999 ж.
3. Дүниежүзіндегі жүк тасымалының ең күрделі аймағы, тәулігіне 500 кеме өтеді.
А.Ла-Манш
В. Волга-дон
С. Гибралтар
D.Суэц
Е.Ормуз
4. Жан басына шаққандағы ЖІӨ төмендегі елдердің қайсысында жоғары?
А.Люксембург
В.Кувейт
С.Сингапур
D .Швейцария
Е БАӘ
5. Қай ел ЕЭЫДҰ құрамына кірмейді?
А. Израиль
В. Чехия
С. Ресей
D. Түркия
Е. Эстония
6. Шетелдік туристерді қабылдау бойынша жетекші елді таңдаңыз:
А. Египет
В. Франция
С. Канада
D. Италия
Е. АҚШ
7. Плантациялық шаруашылық елдер тізіміне кіретін елді атаңыз: А.
А.Коста-Рика

- В. Иран
- С. Аустралия
- Д. Канада
- Е. Швеция

8. Федералдық құрылымы бар монархияны атаңыз:

- А. Иран В.
- Кувейт С. Италия
- Д. Ұлыбритания
- Е. Канада

9. Қандай теңізге бір де бір өзен құймайды?

- А. Арабия
- В. Маржанды
- С. Ақ
- Д. Мәрімәр
- Е. Қызыл

10. Қай тіл сөйлейтіндер (носитель) саны бойынша алғашқы 10-дыққа кірмейді?

- А. Жапон
- В. Бенгал
- С. Португал
- Д. Орыс
- Е. Француз

11. Таиланд қанша мемлекетпен шектеседі?

- А. 3
- В. 4
- С. 5
- Д. 6
- Е. 7

12. Төмендегі тізімнен Израильды мойындайтын елді табыңыз:

- А. Комор аралдары
- В. Марокко
- С. Ливия
- Д. Индонезия
- Е. Сирия

13. Лепсі өзені қай су шаруашылық алабына кіреді?

- А. Нұра-Сарысу
- В. Ертіс
- С. Балқаш-Алакөл
- Д. Шу-Талас

Е. Есіл

14. Пайдалы қазбаларға бай және олардың көп түрлері кездесетін, Африканың тау жотасын атаңыз:

- A. Ахаггар
- B. Атлас
- C. Эфиоп таулы қыраты
- D. Кап таулары
- E. Айдаһар таулары

15. Том Сойер мен Геклберри Финнің шытырман оқиғалары қандай үлкен өзенде өтті?

- A. Миссисипи
- B. Маккензи
- C. Колорадо
- D. Рио-Гранде
- E. Юкон

16. 1902-1918 жылдар аралығында Килиманджаро жанартауы қалай аталды?

- A. Ганс Мейер шыңы
- B. Д. Ливингстон шыңы
- C. В.В.Юнкер шыңы
- D. Кайзер Вильгельм шыңы
- E. Стэнли шыңы

17. Жартылай немесе толығымен жарамсыз жерлер

- A. карьер
- B. Сай
- C. Бедленд
- D. Бос жерлер
- E. Батпақ

18. 1 см – 250 км атаулы масштабқа сәйкес сандық масштабты табыңыз:

- A. 1:25000
- B. 1:250000
- C. 1:25000000
- D. 1:2500
- E. 1:250

19. Ылғалды тропикалық ормандарда белгілі жануарлар мен өсімдік түрлерінің қанша % кездеседі?

- A. 80%
- B. 60%
- C. 50%
- D. 90%
- E. 25%

Бағалау критерийлері: Әр дұрыс жауапқа 1 ұпайдан. Барлығы 20 ұпай!

Тапсырма 2. Сұрақтарға жауап беріңіз.

Бұл су айдыны (1) бес мемлекеттің (2) аумағында орналасқан, оның ішінде әлемдегі ең үлкен мемлекет. Оған Еуропаның ең үлкен өзені құяды (3), оның акваториясында мұнай мен газдың үлкен қоры шоғырланған. Бұл су қоймасының түбі су қоймасының мұхитқа шығатын жерінің жоқтығына қарамастан мұхиттық қыртыстан тұрады. Су қоймасы қоңыржай және субтропиктік климаттық белдеулерде орналасқан, қыста солтүстік бөлігін мұз басып жатады. Оның жағасында қалалар аз, бірақ астана бір (4). Оның шығысында аймақтың ең үлкен шөлі (5) жатыр.

Сұрақтар:

- 1) Бұл су қоймасы қалай аталады? (1 ұпай)
- 2) Ол қай елдердің жағасында орналасқан? (әр дұрыс жауап үшін 1 ұпайдан)
- 3) Оған құятын негізгі өзен қалай аталады? (1 ұпай)
- 4) Қай астана су қоймасының жағасында орналасқан? (1 ұпай)
- 5) Бұл су қоймасының шығысында қандай шөл орналасқан? (2 ұпай)

Бағалау критерийлері: Әр сұраққа дұрыс жауап бергені үшін 1 ұпайдан. №5 сұраққа дұрыс жауап бергені үшін 2 ұпай. **Барлығы 10 ұпай!**

Тапсырма 3. Сізге әлемдегі бес қаланың сипаттамасы берілген. Әр қала мен елді анықтаңыз.

Сипаттамалар:

1. Бұл қаланың негізін 16 ғасырда еуропалық отаршылар салған. Өз еліндегі ең үлкен қала және ол конституция бойынша астана болмаса да, онда үкімет пен елдің басқа да әкімшілік органдарының көпшілігі орналасқан, флоты бар, бірақ 19 ғасырдан бастап теңізге шығу мүмкіндігі жоқ. Бұл қала ішінде қалайы бай кен орындарының ашылуымен және конституциялық астананың маңында күміс кеніштерінің азаюымен байланысты.

2. Қала - белсенді туристік бағыт ретінде және климаттың өзгеруіне байланысты жойылу қаупі бар елдердің бірі ретінде танымал елдің астанасы. Елдің ресми тілі тілдердің үнді-ирандық тармағына кіреді, бірақ оның ағылшын және араб тілдерінен алынған көптеген сөздері бар - бұл екі тілде де ел халқының білімді бөлігі сөйлейді.

3. Ресми әкімшілік бөлініс бойынша бұл қаланың ауданы Чехия аумағынан үлкен. Қала өзінің автомобиль өнеркәсібімен әйгілі, атап айтқанда, онда Лифан және Чанган компаниялары құрылған. Сондай-ақ, қалада қуаттылығы бойынша әлемдегі ең үлкен су электр станциясына арналған мұражай бар.

4. Өз елінің солтүстік-батысындағы ең үлкен қала. Онда әйгілі көрнекті орын - биіктігі 184 метр мұнара орналасқан, оның атауы «ғарыштық ине» деп аударылады. Бұл қала гранж стиліндегі музыканың отаны, сонымен қатар ең үлкен интернет-дүкен мен ең ірі кофе желісінің бас кеңсесі орналасқан.

5. Қала 20 ғасырдың аяғында ыдыраған мемлекеттің астанасы болды, оның аумағында қазір БҰҰ-ға мүше 6 мемлекет бар. Қала әлемдегі ең ұзын екінші өзеннің бойында орналасқан. Оның орналасуы оны соғыстардағы тиімді және қалаулы нысанаға

айналдырды - кейбір бағалаулар бойынша ол 39 рет жойылды, ең соңғысы 1999 жылы НАТО бомбалауынан кейін.

6. Бұл қала өз елінің астанасы және халқының саны бойынша француз тілінде сөйлейтін ең үлкен қала. Өзеннің арғы жағындағы басқа қаласы бар бұл қала әлемдегі бірібіріне ең жақын астаналар болып табылады (Рим мен Ватиканды қоспағанда). Қаланың бұрынғы атауы - Леопольдвилл.

№	Қала	Мемлкет
1		
2		
3		
4		
5		
6		

Барлығы: 12 ұпай!

Тапсырма 4. Сіздерге әртүрлі географиялық нысандардың атаулары берілген. Оның не екенін көрсетіңіз.

Мысалы: Дунай - өзен.

1. Корженевский
2. Денали
3. Риу-Бранку
4. Эйяфьядлайёкюдль
5. Вайкато
6. Дашти-Марго
7. Канченджанга
8. Кишальфёльд

Барлығы 8 ұпай!

БАРЛЫҒЫ 50 ҰПАЙ!

Т-09-01

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника

Парақ / Страница №

1 - B -	11 - B +	21 - C +
2 - E -	12 - H +	22 - C -
3 - A +	13 - A +	23 - C +
4 - E +	14 - C +	24 - D +
5 - E -	15 - D +	25 - D +
6 - A +	16 - H +	
7 - B +	17 - C -	
8 - C +	18 - C +	
9 - C +	19 - D +	
10 - B +	20 - D -	

15 ұпай

2-т

1	Панганика	1470	пектоми калы	Атыңды	4	D
2	Чкен Аталы	446	мұздықтың пектомикалы	Атыңды	1	A
3	Восток Антарктида	1000	мұздық тоң	Атыңды	0	E
4	Каспий	1025	қалдық тоң	Атыңды	5	C
5	Виктория	84	пектоми калы	Атыңды	3	B

15 ұпай

3-т

1. 0,375	жеткіліксіз
2. 0,898	жеткіліксіз
3. 1,39	артық
4. 1,02	жеткілікті
5. 2,39	артық

10 ұпай

1. D + 11. B -
2. A + 12. E +
3. A + 13. C +
4. A + 14. B +
5. A + 15. A +
6. D - 16. D +
7. A + 17. A +
8. D + 18. D +
9. E + 19. B +
10. E +

17 ұпай

2- тапсырма

- 1) Қаспий теңізі
2) Қазақстан - (29%, 2340 км)
Ресей - 16%
Әзербайжан - 20%
Түркіменстан - 21%
Иран Ислам - 14%

3) Еділ өзені

- 4) Әзербайжан - Баку
5) Қарақум

10 ұпай

3- тапсырма

№	Ұрпа	Мемлекет
1	Ла-Пас	Бразилия
2	Мале	Мальдивы
3	Чунцин	Қытай (ҚНР)
4	Сити	АҚШ
5	Белград	Сербия
6	Жининг	ДР Конго

12 ұпай

4- тапсырма

1. Жоржененский - мұздық
2. Ренши - мау, Боро Лякса
3. Риу-Бранку - өзен
4. Эйфадлайекюдь - жанартау/мұздық
5. Байкал - өзен
6. Дашти-Марго - шөл
7. Жанченджанга - мау, мау жотасы
8. Чималыфед - жазық

8 ұпай

1 тапсырма

1 А +	6 А +	11 D +	16 B +	21 C +	26 C +	31 D +
2 B +	7 B +	12 A +	17 E +	22 A +	27 E +	32 E +
3 D +	8 E -	13 B +	18 C +	23 C +	28 C +	33 C +
4 A +	9 E -	14 D +	19 D +	24 C +	29 C +	34 C +
5 D +	10 E +	15 A +	20 A +	25 C +	30 C +	35 B +

32 ұпай

2-тапсырма

1. Түркия
2. Тәжік
3. Атақалма
4. Мәс
5. Аңғ
6. Пәсхи арала
7. Моай
8. Оңтүстік Америка
9. Испан

10 ұпай

3 тапсырма

- А - Орталық Африка Республикасы
 В - Ангола
 С - Гонконг
 D - Тәжікстан
 E - Венгрия
 F - Катар
 G - Беларусь

5 ұпай

Жалпы білім беретін пәндер бойынша Республикалық олимпиаданың I
кезеңінің бағалау туралы ведомость

Пәні: География

Сынып: 9

Р/с	Шифр, код	Қатысушының жеке сәйкестендіру номері	Балл I тур
1	Г-09-01	071128553560	44

Қазылар алқасының қолы:

А.Науашева

А.Алипова

Ж.Шамуратова

Жалпы білім беретін пәндер бойынша Республикалық олимпиаданың I
кезеңінің бағалау туралы ведомость

Пәні: География

Сынып: 10

Р/с	Шифр, код	Қатысушының жеке сәйкестендіру номері	Балл I тур
1	Г-10-03	061129651267	47

Қазылар алқасының қолы:

А.Науашева

А.Алипова

Ж.Шамуратова

Жалпы білім беретін пәндер бойынша Республикалық олимпиаданың I
кезеңінің бағалау туралы ведомость

Пәні: География

Сынып: 11

Р/с	Шифр, код	Қатысушының жеке сәйкестендіру номері	Балл I тур
1	Г-09-01	060507650161	47

Қазылар алқасының қолы:

А.Науашева

А.Алипова

Ж.Шамуратова